

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA. 2023/2024 - 2024/2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Społeczne i etyczne aspekty biotechnologii
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Humanistycznych, Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Biotechnologia
Poziom studiów	II stopień
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	ogólny
Język wykładowy	język polski (English as variant)
Koordynator	dr Adam Kubiak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Adam Kubiak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2		15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć☒ zajęcia w formie tradycyjnej☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa wiedza z zakresu biologii i historii kultury na poziomie szkoły średniej

Zalecane: znajomość języka angielskiego pozwalająca na pracę z literaturą przedmiotu (Reading: B2)

UWAGA: z racji specyfiki przedmiotu, niektóre problemy i kontrowersje mogą być kłopotliwe czy dyskomfortowe dla części słuchaczy. Proszę zgłosić taki problem w stosownym momencie.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi społecznych i etycznych aspektów biotechnologii
C ₂	zaznajomienie studenta ze społecznym wymiarem działań biotechnologicznych (współczesnych i historycznych)
C ₃	Nabywanie umiejętności przez słuchaczy rozpoznawania głównych strategii argumentacyjnych i tworzenia własnych wypowiedzi/argumentacji w oparciu o nie
C ₄	Umożliwienie słuchaczom (wstępna praktyka) refleksji nad własną praktyką, argumentacji i wprowadzania korekt jeśli okażą się stosowne.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zdobywa wiedzę dotyczącą społecznych i etycznych aspektów funkcjonowania biotechnologii w gospodarce i działalności inżynierskiej oraz zna podstawowe dylematy współczesnej biotechnologii	K_Wo4, K_Wo9
EK_02	Potrafi dostrzegać aspekty pozatechniczne i etyczne stosowanych metod w biotechnologii	K_Uo5, K_Uo6
EK_03	Jest gotów do odpowiedzialnego, etycznego i świadomego manipulowania materiałami biologicznymi oraz ma świadomość ryzyka prowadzonej działalności w tym zakresie	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Umiejscowienie przedmiotowe, przekątność zagadnień względem dyscyplin, wspólne pola problemowe, główne rozróżnienia, pola kontrowersji i wątpliwości
2. Główne tradycje i strategie argumentacyjne (etyka obowiązku, etyka cnót, utilitaryzm i pragmatyzm, konsekwencjonalizm, etyka troski)
3. Podmiotowość i akty moralne – postulaty poszerzające i ich argumentacje; problemy i kontrowersje związane z 'oczywistością' postulatów etycznych, 'prawem moralnym'. 'prawem natury', 'prawem do życia' (etc.) - znaczenie tych zagadnień dla refleksji nad praktyką biotechnologii i jej obecności w życiu społecznym.
4. Technologia, refleksja i praktyka moralna – relacje wzajemne; biowładza i biopolityka, bioetyka w praktyce badawczej, relacje bioetyka-prawo, etyki i praktyki etyczne badaczy, zagadnienie 'szarych stref' (stref niejasnych i stref nierozstrzygalności).

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia audytoryjne: praca grupami, analiza przypadków (case studies).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 - EK_03	AKTYWNOŚĆ W DYSKUSJI, REALIZACJA PROJEKTU KOŃCOWEGO	Ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

- aktywność na zajęciach (propozycje, zgłaszanie kontrowersji, udział w dyskusji) (30%) - mikroprojekt finalny (70%) Mikroprojekt finalny obejmuje: (ocena przepiętniana, normalizowana do 100%) - przedstawienie materiału do analizy i jego czytelny opis 25%; - lokalizację wybranej kontrowersji lub problemu 25%; - określenie strategii argumentacyjnej 25%; - zaproponowanie argumentacji dla wybranego stanowiska/problemu lub wskazanie zakresu nierozwiązywalności 25%; Materiał do mikroprojektu finalnego słuchacze zgłaszają samodzielnie – może to być materiał wybrany z literatury przedmiotu, istniejące, przeprowadzone (bądź planowane) zadanie badawcze, zgłoszenie problemu przekątnego itd. Preferowana jest praca w grupach z jasno określonym zakresem zadań każdego z uczestników. <i>"Ocena przepiętniana" oznacza, że w danej kategorii można uzyskać więcej niż wyznaczoną ilość punktów jeśli wykonanie tej części pracy jest wyjątkowe.</i>
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	30
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Chyrowicz B., (2014) Metodologia bioetyki, „Diametros” 42 s.1-24, doi: 10.13153/diam.42.2014.680
- Muszala A. (red) (2009) Encyklopedia Bioetyki. Radom
- Singer P. (2003) Etyka praktyczna, tł. A.Sagan, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

- Amoores L. (2006) Biometric borders: governing mobilities in the war on terror, "Political geography" 25(3):336-351 (online:)
http://www.antonioacasella.eu/nume/Amoores_2006.pdf
- Barragán, Alejandro & Silva, Mar y Paz & Olmos-Peña, Samuel & Polanco-Olguín, Mirtza. (2020). Biotechnology and Bioprocesses: Their Contribution to Sustainability. Processes. 8. 436. 10.3390/pr8040436. (online:)
https://www.researchgate.net/publication/340532075_Biotechnology_and_Bioprocesses_Their_Contribution_to_Sustainability
- Begum K.A, Aftab. (2014). Biotechnology in society -Boon or Bane: A Case Study. Asian J. of Adv. Basic Sci.: 2(2), 2014, 12-16 (online:)
https://www.researchgate.net/publication/262725713_Biotechnology_in_society-Boon_or_Bane_A_Case_Study
- Chańska W. (2009) Nieszczęsny dar życia, Wrocław
- Chańska W. Chański R. (2002) Tajemnica, epidemia i zbiorowe szaleństwo, „Krytyka Polityczna” nr 7-8,
- Diken, B., & Laustsen, C. B. (2005). Becoming Abject: Rape as a Weapon of War. *Body & Society*, 11(1), 111-128. <https://doi.org/10.1177/1357034X05049853> (online:)
<http://ewa.home.amu.edu.pl/Diken%20and%20Lausten,%20Becoming%20Abject.pdf>
- Foucault M. (2011) Narodziny biopolityki, tł. M. Herer, wyd. oprac. Michel Senellart, pod kier. François Ewalda i Alessandro Fontany, Warszawa.
- Galewicz W. (red) (2009) Wokół śmierci i umierania, Kraków
- Hołówka J. (2001) Etyka w działaniu, Warszawa
<https://www.sciencelearn.org.nz/resources/1209-impacts-of-biotechnology-on-society>
- Lorentz K. (1996) Tak zwane zło, tł. A.D. Tauszyń, Warszawa
- McLachlan H. V. (2010) Moral rights to life, both natural and non-natural: reflections on James Griffin's account of human rights, Numer 26

<http://www.diametros.iphils.uj.edu.pl/?pdf=283&l=1>

- Mepham B., (2008) Bioetyka: wprowadzenie dla studentów nauk biologicznych, PWN, Warszawa
- Numa L. (2020) Biotechnological Advancement and Its Impact on the Society, Indian Journal of Law and Justice, Vol. 11 No. 1 (Part III), p 290 – 307 (online:) <http://ir.nbu.ac.in/handle/123456789/4021>
- Robert M. Veatch, Amy M. Haddad, Dan C. English. (2015) Case Studies in Biomedical Ethics: Decision-Making, Principles, and Cases. 2nd edition. London and New York: Oxford University Press
- Satyajit P., Araromi A., (2015). Human, Social, and Environmental Impacts of Genetic Engineering. Journal of Biomedical Sciences. 4. 14. 10.4172/2254-609X.100014. (online:) https://www.researchgate.net/publication/303718653_Human_Social_and_Environmental_Impacts_of_Genetic_Engineering
- Singer P., (2004) Wyzwolenie Zwierząt, PIW, Warszawa
- Woleński J., Hartman J. (2009) Wiedza o etyce, Bielsko-Biała

case studies:

- Center for Practical Bioethics (<https://www.practicalbioethics.org/search-results/case-studies/>)
- Markkula Center (<https://www.scu.edu/ethics/focus-areas/bioethics/resources/cases/>)

(uwaga: materiał dodatkowy jest wzbogacany wedle potrzeb)

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej